

2024–2025 UEFA Şampiyonlar Ligi Sezonunda Gollerin Maç İçi Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Akan Bayraktar¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, 2024–2025 UEFA Erkekler Şampiyonlar Ligi sezonunda atılan gollerin maç içi performans değişkenleri açısından kapsamlı biçimde analiz etmektir. Grup aşamasından itibaren oynanan 189 müsabakada kaydedilen toplam 618 gol; gollerin atıldığı zaman dilimleri, oluşum şekilleri, vuruş türleri ve saha konumları doğrultusunda incelenmiştir. Bulgular, gollerin büyük bölümünün ikinci yarıda, özellikle 61–90. dakikalar arasında yoğunlaştığını göstermiştir. Gollerin %88’inin ceza sahası içinden ve %76’sının akan oyundan kaydedildiği belirlenmiştir. Ayrıca korelasyon analizleri, atılan gol sayısının toplam şut sayısından ziyade isabetli şutla daha güçlü ilişki gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, modern elit futbolda gol üretiminin niceliksel şut hacminden çok, şut kalitesi ve hücum etkinliği ile belirlendiğini göstermekte; antrenman planlaması ve maç stratejileri açısından önemli çıkarımlar sunmaktadır.

Giriş

Futbol analitiği geleneksel oyuncu izleme ve performans analizinin ötesine geçen içgörüler sunarak modern futbolun vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Ayrıntılı maç verilerinin giderek daha fazla erişilebilir hale gelmesiyle, analistler, antrenörler ve kulüpler takım stratejileri, oyuncu transferleri ve maç hazırlıkları konusunda daha bilinçli kararlar alabilmektedir (Pihlaja, 2025). Futbol, dinamik yapısı ve çok boyutlu performans bileşenleri nedeniyle bilimsel araştırmalarda yoğun ilgi gören bir spor dalıdır. Bu çok boyutlu yapı içerisinde gol, maç sonucunu doğrudan belirleyen temel performans göstergesi olarak öne çıkmaktadır (Gürkan & Bayraktar, 2023).

1 Dr. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, akan.bayraktar@alanya.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-3217-0253>

Gollerin nasıl, ne zaman ve hangi koşullar altında atıldığına analiz edilmesi; teknik, taktik ve fiziksel performansın anlaşılması açısından kritik öneme sahiptir. Bu nedenle üst düzey futbol organizasyonlarında gol analizine dayalı çalışmalar, antrenman planlamasından maç stratejilerine kadar geniş bir uygulama alanı bulmaktadır.

Dünyanın en üst düzey kulüp organizasyonu olan UEFA Şampiyonlar Ligi futbolun en yüksek teknik, taktik ve fiziksel gerekliliklerinin sergilendiği bir platformdur. Bu turnuvada atılan goller; oyuncu kalitesi, oyun temposu, taktik disiplin ve karar verme süreçlerinin üst düzey bir bileşimini yansıtmaktadır. Bilimsel çalışmalarda elit düzey turnuvalarda gollerin büyük bir kısmının maçın belirli zaman dilimlerinde yoğunlaştığı, açık oyun ve duran top organizasyonlarının gol üretimindeki rolünün farklılık gösterdiği ve hücum organizasyonlarının maç bağlamına göre değiştiği rapor edilmiştir (Charalampos et al., 2013; Njororai, 2014). 2024–25 sezonunda yapılan resmi UEFA analizine göre, lig aşamasında maç başına ortalama 3,26 gol üretildiği ve gollerin yaklaşık %23'ünün 75. dakikadan sonra geldiği saptanmıştır. Bu bulgu, kritik maç anlarında oyuncuların hem fiziksel hem de bilişsel performanslarının gol üretimini nasıl etkilediğini göstermektedir. Ayrıca gollerin büyük bir kısmı açık oyundan (%76) gelmekte; set-play (duran top) gollerinin oranı ise bir önceki sezona göre daha düşük seyretmektedir. Bu veri, hücum stratejilerinin güncel futbol pratiğinde nasıl şekillendiğine dair önemli ipuçları sunmaktadır (Gürkan et al., 2017).

Literatürde gollerin önemli bir kısmının maçların ikinci yarısında son 15 dakikalık zaman diliminde atıldığını ve bu durumun yorgunluk, konsantrasyon kaybı ve taktik risk alma davranışlarıyla ilişkili olabileceğini ortaya koymuştur (Abt et al., 2002; CarlosLago-Peñas, 2010). Ayrıca, topa sahip olma süresi, hücum yönü, pas sayısı ve hücumun başlangıç bölgesi gibi değişkenlerin golle sonuçlanan ataklarda belirleyici olduğu vurgulanmaktadır (Tenga et al., 2010). Bununla birlikte futbolun taktiksel evrimi ve oyun hızındaki artış, gol paternlerinin sezonlar arasında farklılaşmasına neden olmaktadır. Son turnuvalarda yüksek pres, hızlı geçiş oyunları ve organize duran top stratejilerindeki gelişmeler, gol üretim süreçlerini yeniden şekillendirmiştir. Bu bağlamda, güncel sezonlara ait verilerin incelenmesi, literatürün sürekliliği ve antrenman uygulamalarının güncellenmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışma 2024–2025 UEFA Şampiyonlar Ligi sezonunda atılan gollerin çeşitli maç içi değişkenler açıdan analiz etmektir. Ayrıca modern futbolda gol üretim özelliklerini ortaya koymaktadır. Ortaya çıkacak bulgular antrenörler, atletik performans uzmanları ve spor bilimciler için güncel ve uygulanabilir bilgiler sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu araştırmanın örneklemini, 2024–2025 UEFA Erkekler Şampiyonlar Ligi sezonunda oynanan müsabakalarda atılan tüm goller oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında, sezon boyunca oynanan karşılaşmalarda kaydedilen goller analiz edilerek değerlendirilmiştir. Analize yalnızca normal oyun süresinde ve uzatma dakikalarında atılan goller dâhil edilmiş, penaltı atışları (seri penaltılar) kapsam dışı bırakılmıştır. Goller beş farklı kriter doğrultusunda incelenmiştir. İlk analizde, gollerin atıldığı zaman dilimleri 1–15 dakika, 16–30 dakika, 31–45 dakika, +45 dakika, 46–60 dakika, 61–75 dakika, 76–90 dakika ve +90 dakika olacak şekilde kategorize edilmiştir. Bu sınıflandırma, maçın zamansal akışı içerisinde gol yoğunluğunun belirlenmesine olanak sağlamıştır. İkinci analizde, gollerin atılış şekli dikkate alınarak açık oyun ve duran top (serbest vuruş, köşe vuruşu, penaltı) olmak üzere sınıflandırma yapılmıştır. Üçüncü analizde, gol vuruşunun türü değerlendirilmiş ve goller ayakla veya kafa ile atılan goller şeklinde kategorize edilmiştir. Dördüncü analizde, gol vuruşu öncesinde hücum oyuncusunun topa temas sayısı incelenmiş; bu durum tek temas, iki temas ve üç ve üzeri temas olarak gruplandırılmıştır. Son olarak, beşinci analizde gollerin atıldığı saha bölgesi dikkate alınmış ve goller ceza sahası içinden veya ceza sahası dışından atılan goller şeklinde sınıflandırılmıştır.

Veri Toplama

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla, 2024–2025 UEFA Erkekler Şampiyonlar Ligi sezonunda oynanan müsabakalar bir araştırmacı tarafından dikkatlice izlenmiştir. Tüm goller, maç görüntüleri ve resmi UEFA yayın kayıtları üzerinden analiz edilerek sistematik biçimde kaydedilmiştir. Bu gözlem süreci, her bir golün doğru şekilde sınıflandırılmasını ve analiz edilmesini sağlamıştır.

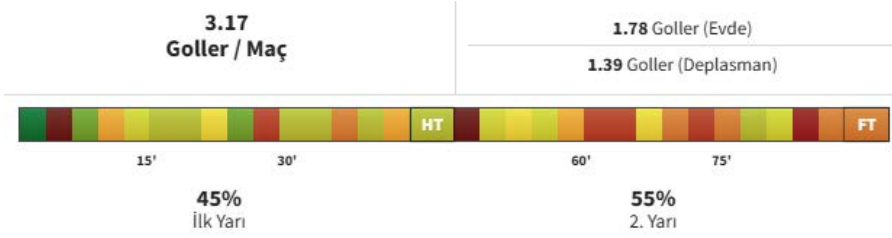
Veri Analizi

Toplanan verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmış; frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Bu yöntem, gollerin farklı zaman dilimleri, atılış şekilleri ve saha bölgelerine göre dağılımının açık ve anlaşılır biçimde ortaya konmasına olanak tanımıştır. Elde edilen bulguların, elit erkek futbolunda gol üretim eğilimlerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlaması ve antrenörler ile performans analistleri için uygulamaya dönük bilimsel bilgiler sunması amaçlanmaktadır.

Bulgular

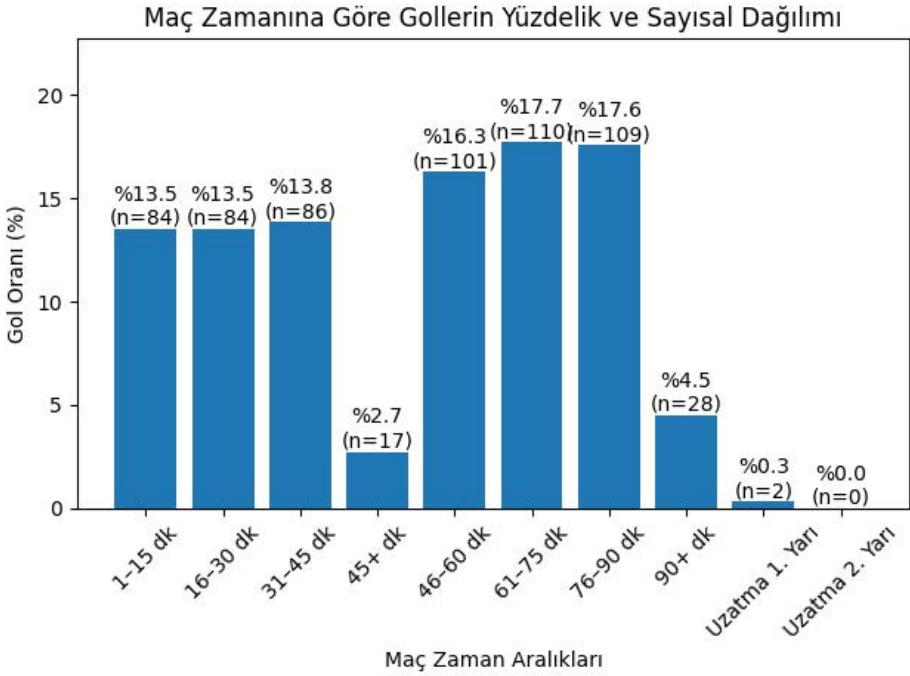
Şampiyonlar ligi müsabakalarına eleme maçları itibariyle 81 takım katılmıştır. Elemelerin sonunda bu sayı 36'ya düşmüştür. UEFA (2025) bilgilere göre toplam 279 müsabaka ve grup aşamasından itibaren toplam 189 müsabaka yapılmıştır. Toplamda 885 gol atılırken grup aşamasından itibaren maçlarda atılan toplam gol 618'dir. Gol ortalamaması toplamda maç başına 3,17 iken grup aşamalarından itibaren maç başına 3,27 olarak görülmektedir.

Tablo 1. Avrupa Şampiyonlar Liginde grup aşamasından itibaren değişkenlerin ortalaması		
Değişkenler	N	Mean±SS
Atılan Gol Sayısı	189	3,27±1,94
Ceza Sahası İçinden Atılan Gol		2,83±1,83
Ceza Sahası Dışından Atılan Gol		0,45±0,67
Ceza Sahası İçinden Çekilen Şut		17,42±4,86
Ceza Sahası Dışından Çekilen Şut		9,06±3,21
Toplam Şut		26,29±6,41
İsabetli Şut		9,88±3,33
İsabetsiz Şut		9,51±3,05
Engellenen Şut		6,97±3,10
Gol Beklentisi (Ev Sahibi)		2,24±6,56
Gol Beklentisi (Deplasman)		2,05±6,38
Topla Ceza Sahası İçinde Buluşma (Toplam)		50,80±12,90
Korner		9,68±3,75
Penaltı Atılan Gol		0,26±0,55
Toplam Kaleci Kurtarışı		6,63±2,74
Direkten Dönen Şut		0,69±0,92
Ofsayt		3,58±2,17
Toplam Kart Sayısı		4,01±2,40
Pas İsabet Yüzdesi (Ev Sahibi) %		84,75±6,39
Pas İsabet Yüzdesi (Deplasman) %		84,28±5,25

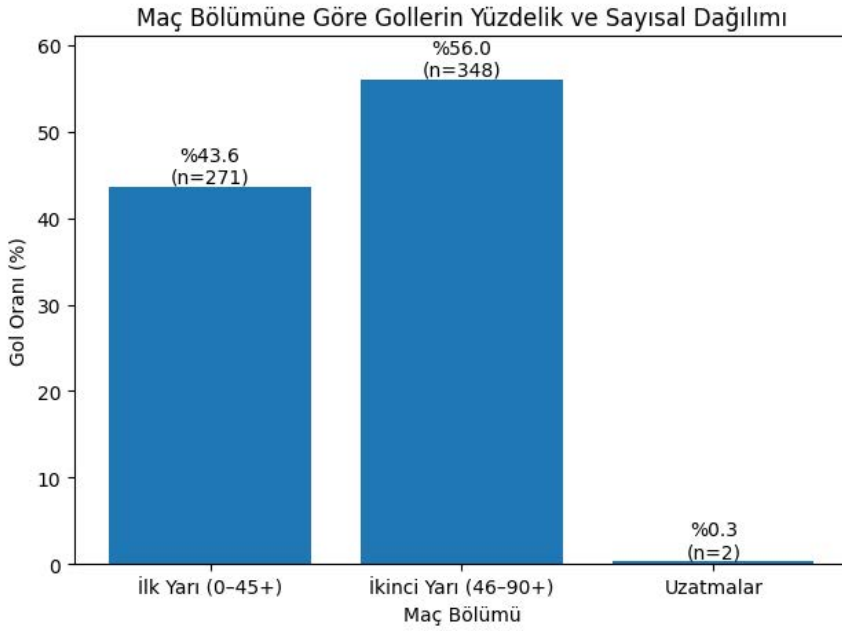
Şekil 1. Gol Isı Haritası (UEFA Şampiyonlar Ligi 2025/26 İstatistikleri | FootyStats)

Şekilde yeşil renk düşük gol oranının, sarı renk orta gol oranının ve kırmızı renk yüksek gol oranını göstermektedir. Şekilde eleme aşamalarından itibaren 271 maçın gol dakika aralıkları gösterilmektedir.

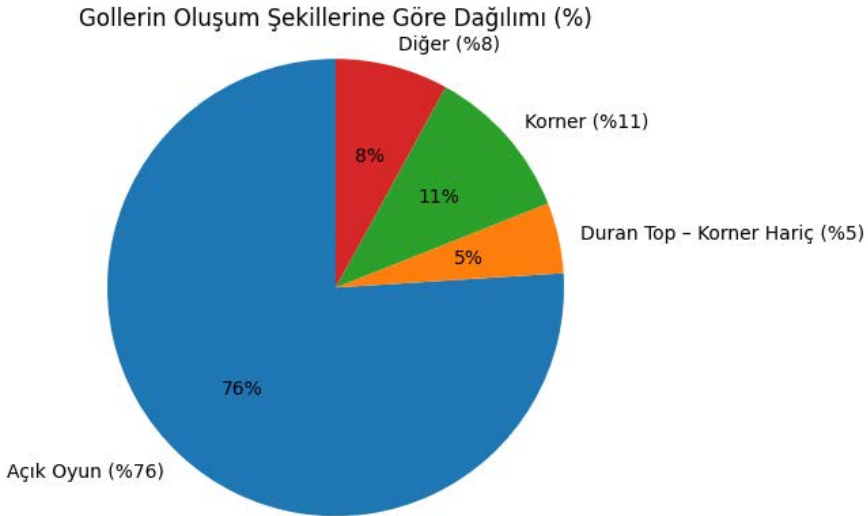
Şekil 2. Maç Zamanına atılan gollerin yüzdelik ve sayısal dağılımı

Gol dağılımına göre gollerin büyük çoğunluğunun ikinci yarıda olduğu görülmektedir. En fazla gol (n=110) 61-75. dakikalar arasında (%17,7) ve sonrasında (n=109) 76-90. dakikalar arasında %17,6 oranında kaydedilmiştir. 90 dakika berabere biten müsabakalardan uzatma devrelerinde sadece %0,3 ile 2 gol kaydedilmiştir.

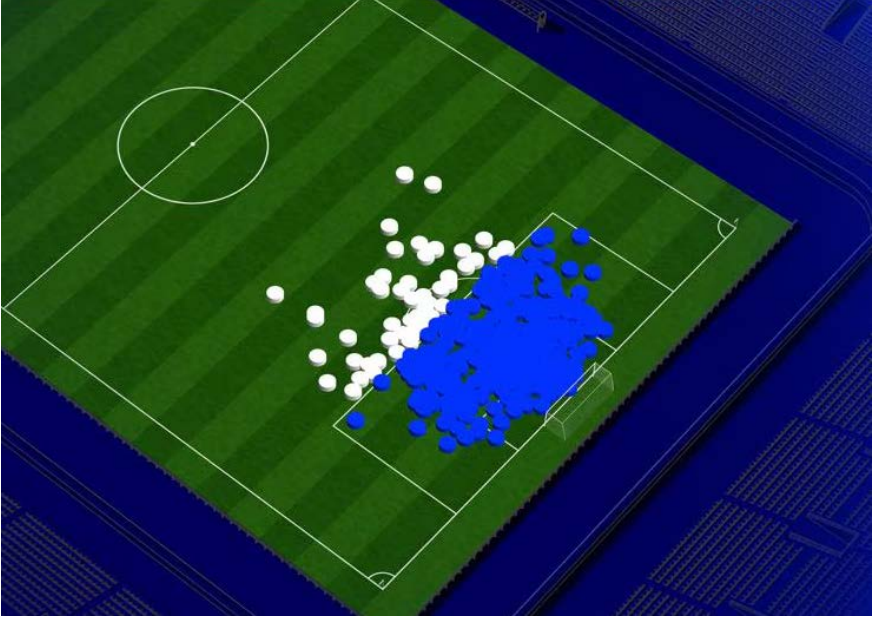
Şekil 3. Maç bölümlerine göre atılan gollerin yüzdelik ve sayısal dağılımı

Müsabakaların ilk yarısında toplam golün %43,6'sı (n=271) ve ikinci yarıda %56'sı (n=348) gol gerçekleşmiştir. Uzatma bölümlerinde ise sadece 2 gol kaydedilmiştir.

Şekil 4. Gollerin Oluşum Şekillerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Gollerin oluşum şekillerine göre oranları incelendiğinde gollerin %76'sı akan oyunda, %5'i duran topla (penaltı hariç), %11'i kornerden ve %8'i diğer (penaltı vb.) şeklinde dağılmıştır.

Şekil 5. Gollerin Konumları (Ceza sahası içi ve Dışı) (UEFA.com)

Gollerin %88'i ceza sahası içinden ve %12'si ceza sahası dışından atılmıştır.

Tablo 2. Toplam şut, İsabetli şut ve atılan gol ilişkisi			
Değişkenler		Toplam Şut	İsabetli Şut
İsabetli Şut	Pearson Correlation	,626**	
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	189	
Atılan Gol	Pearson Correlation	,296**	,567**
	Sig. (2-tailed)	,000	,000
	N	189	189

Toplam şut sayısı ile isabetli şut sayısı arasında pozitif ve orta-yüksek düzeyde bir ilişki bulunması ($r = 0,626$; $p < 0,001$), hücumda daha fazla

girişimde bulunan takımların kaleyi daha sık yokladığını göstermektedir. Bu durum, hücum sürekliliği ve rakip yarı sahada kurulan baskının, şutların kaleyi bulma olasılığını artırabileceğini düşündürmektedir. Buna karşın, atılan gol sayısı ile toplam şut arasındaki ilişkinin zayıf–orta düzeyde kalması ($r = 0,296$; $p < 0,001$), gol üretiminin yalnızca şut sayısındaki artışla açıklanamayacağını ortaya koymaktadır. Bu bulgu, şutların çekildiği pozisyonun kalitesi, savunma baskısı ve bitiricilik becerisi gibi unsurların golle sonuçlanmada daha belirleyici olabileceğine işaret etmektedir. Nitekim atılan gol sayısı ile isabetli şut arasındaki daha güçlü ilişki ($r = 0,567$; $p < 0,001$), elit düzey futbol karşılaşmalarında gol başarısının şut miktarından çok, kaleyi bulan ve yüksek olasılık taşıyan şutlara bağlı olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, hücum verimliliğinde isabet oranının kritik bir performans göstergesi olduğunu desteklemektedir.

Tartışma

Bu çalışmada 2024–2025 UEFA Şampiyonlar Ligi sezonuna ait veriler doğrultusunda toplam şut, isabetli şut ve atılan gol sayıları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen bulgular, modern elit futbolda gol üretiminin nicelikten ziyade nitelik temelli hücum verimliliğiyle daha güçlü biçimde ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Analiz sonuçlarına göre toplam şut ile isabetli şut arasında orta–yüksek düzeyde pozitif bir ilişki bulunması ($r = 0,626$), hücum sürekliliği olan takımların kaleyi daha fazla yokladığını ve doğal olarak daha fazla isabetli şut ürettiğini göstermektedir. Bu bulgu, elit futbol düzeyinde hücum baskısının ve oyun yerleşiminin, rakip savunma üzerinde süreklilik yaratarak şut isabetini artırabileceğine işaret etmektedir. Benzer şekilde CarlosLago-Peñas (2010), topa sahip olma ve hücum bölgesinde geçirilen sürenin artmasının şut üretimiyle doğrudan ilişkili olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte, atılan gol sayısı ile toplam şut arasındaki ilişkinin zayıf–orta düzeyde kalması ($r = 0,296$), gol üretiminin salt şut hacmiyle açıklanamayacağını açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu durum, elit düzey futbol karşılaşmalarında savunma organizasyonlarının yüksek kalitesi, kaleci performansları ve rakip baskısının şutların golle sonuçlanma olasılığını sınırladığını düşündürmektedir. Nitekim Mackenzie ve Cushion (2013), üst düzey liglerde maç kazanma başarısının yüksek şut sayısından çok, şutların kalitesi ve bağlamı ile ilişkili olduğunu rapor etmiştir.

Çalışmanın en dikkat çekici bulgusu, atılan gol sayısı ile isabetli şut arasındaki orta düzeyde ve görece güçlü ilişkidir ($r = 0,567$). Bu sonuç, gol üretiminde kaleyi bulan şutların belirleyici bir performans göstergesi

olduğunu desteklemektedir. Modern futbol analiz literatüründe, bu ilişki sıklıkla “şut kalitesi” kavramı üzerinden açıklanmaktadır. Özellikle gol beklentisi (xG) modellerine dayalı çalışmalar, ceza sahası içinden ve savunma baskısının düşük olduğu pozisyonlarda çekilen isabetli şutların gol olasılığını anlamlı biçimde artırdığını göstermektedir (Wright et al., 2011; Fernández-Navarro et al., 2021). Bu bağlamda, mevcut çalışmada gollerin %88’inin ceza sahası içinden atılmış olması, isabetli şut–gol ilişkisini daha da anlamlı kılmaktadır. Ceza sahası içi şutlar hem kaleye yakınlık hem de açılı avantajı nedeniyle daha yüksek skorlanma olasılığı taşımaktadır. Bu durum, analiz edilen sezonda takımların daha çok merkezden ve kısa mesafeden bitiriciliğe yöneldiğini düşündürmektedir. Benzer bulgular, UEFA Şampiyonlar Ligi ve Avrupa Şampiyonaları üzerine yapılan önceki çalışmalarda da rapor edilmiştir (Charalampos et al., 2013; Njororai, 2014).

Son yıllarda futbolda gözlenen taktiksel dönüşüm; yüksek pres anlayışı, hızlı geçiş hücumları ve savunma arkası koşuların daha sık kullanılmasıyla birlikte hücum davranışlarını da yeniden şekillendirmiştir. Bu değişim, takımların daha fazla şut çekmesinden ziyade, daha uygun zaman ve alanlarda şut üretmeye yönelmesine neden olmuştur. Bu çalışmada elde edilen bulgular, elit düzey futbol karşılaşmalarında gol sayısının toplam şut miktarından çok kaleyi bulan şutlarla daha yakından ilişkili olduğunu göstermektedir.

Genel değerlendirme yapıldığında, 2024–2025 UEFA Şampiyonlar Ligi sezonuna ait veriler, modern elit futbolda gol başarısının niceliksel hücum hacminden ziyade nitelikli hücum etkinliği ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, maç analizlerinde ve performans değerlendirmelerinde yalnızca şut sayısına odaklanmanın sınırlı bir bakış sunduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuçların, teknik ekiplerin maç stratejilerini daha veriye dayalı biçimde planlamalarına ve hücum odaklı antrenman içeriklerini yeniden yapılandırmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Abt, G., Dickson, G., & Mummery, K. (2002). Goal scoring patterns over the course of a match: An analysis of the Australian National Soccer League. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 5(3), 210–220. [https://doi.org/10.1016/S1440-2440\(02\)80021-5](https://doi.org/10.1016/S1440-2440(02)80021-5)
- Charalampos, M., Yiannis, M., Michalis, M., & Zisis, P. (2013). Analysis of goals scored in the uefa champions league in the period 2009/2010. *Serbian Journal of Sports Sciences*, 7(2).
- CarlosLago-Peñas, A. D. (2010). Ball possession strategies in elite soccer according to the evolution of the match-score: the influence of situational variables. *Journal of human kinetics*, 25, 93-100.
- Njororai, W. W. S. (2014). Timing of goals scored in selected European and South American soccer leagues, FIFA World Cup and UEFA Champions League. *International Journal of Sports Science*, 4(6A), 56–64.
- Tenga, A., Holme, I., Ronglan, L. T., & Bahr, R. (2010). Effect of playing tactics on goal scoring in Norwegian professional soccer. *Journal of Sports Sciences*, 28(3), 237–244. <https://doi.org/10.1080/02640410903502774>
- UEFA. (2024). *UEFA Champions League competition regulations*. Union of European Football Associations.
- Gürkan, O., Ertetik, G., & Müniroğlu, S. (2017). Analysis of goals scored in UEFA champions league by the time periods. *International Journal of Sport Culture and Science*, 5(3), 140-147.
- Gürkan, O., & Bayrakdar, A. (2023). Rakip karşılama mesafesi ve takım yerleşim mesafesinin maç konumu, maç sonucu ve lig sıralamasına göre incelenmesi (Türkiye Futbol Süper Ligi örneği). *The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS)*, 12(4), 658–667.
- Fernández-Navarro, J., Fradua, L., Zubillaga, A., Ford, P. R., & McRobert, A. P. (2021). Attacking and defensive styles of play in soccer: Analysis of Spanish and English elite teams. *Journal of Sports Sciences*, 39(2), 219–227. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1809583>
- Mackenzie, R., & Cushion, C. (2013). Performance analysis in football: A critical review and implications for future research. *Journal of Sports Sciences*, 31(6), 639–676. <https://doi.org/10.1080/02640414.2012.746720>
- Wright, C., Atkins, S., Polman, R., Jones, B., & Lee, S. (2011). Factors associated with goals and goal scoring opportunities in professional soccer. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 11(3), 438–449.
- UEFA Şampiyonlar Ligi 2025/26 İstatistikleri | FootyStats

Pihlaja, J. (2025). *A player dependent expected goals model for player performance analysis and game outcome prediction* [Unpublished Master's thesis]. Åbo Akademi University.